

i kirkelig og social Henseende. Men dette Spørgsmaal komme vi altsaa til yderligere at behandle.

Den ærede Kultusminister (Appel) har under 7. Oktober udsendt et Cirkulære til samtlige Skoledirektioner, hvortil han har faaet Anledning af den Kommission, som behandler Spørgsmaalet om Folkeskolens Tilsyn. Gennem dette Cirkulære søges oplyst, hvor mange nye Skolebygninger der i de sidste 5 Aar er opført (derunder Ombygning af ældre Skoler) dels i Købstæderne, dels paa Landet, og til hvor mange nye Skoler der i det samme Tidsrum er ydet Statstilskud i Henhold til Lov af 29. Marts 1904 § 33. Det er sikkert overmaade hensigtsmæssigt, at der bliver søgt Oplysninger om hele dette Forhold, men det forekommer mig, at dette Cirkulære ikke er tilstrækkelig udtømmende, Bekostningen i det hele for hver enkelt Skole søges ikke belyst. Men Sagen har ogsaa en anden Side, som jeg skønner det vilde være hensigtsmæssigt at tage med, nemlig Spørgsmaalet om, hvor mange Gymnastikhuse der er opført og med hvilken Bekostning. Efter hvad jeg er kommen til Kundskab om fra enkelte Sider, har jeg Grund til at antage, at man er tilbøjelig til hist og her, naar man i en Kommune føler Trang til at faa et Forsamlingshus, at søge dette opført under Navn af Gymnastikhus ved Skolen, hvorved man opnaar at fordele Byrden paa Kommune og Stat. Hvis det er rigtigt, hvad jeg har Grund til at antage, vilde det være hensigtsmæssigt, at ogsaa dette Forhold blev nøje oplyst ved samme Lejlighed, og jeg henstiller til den meget ærede Kultusminister at drage Omsorg derfor.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) omtalte forgangen Dag forskellige Spørgsmaal. Idet han i øvrigt gav sin Tilslutning til, at vi standsede med Opførelsen af større Anlæg, nævnedes han dog et enkelt Anlæg, han kunde ønske at se fremmet, nemlig Anlæg til Fordel for vore Museer. I Almindelighed er jeg enig med det ærede Medlem deri, og jeg er ogsaa enig med ham i den Henstilling, han gjorde til den højtærede Kultusminister, at lade en Kreds af Mænd træde sammen for at overveje dette Spørgsmaal. Men naar det ærede Medlem henviste til Planer, han for kort Tid siden havde udkastet angaaende den Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal skulde søges løst, saa er jeg ikke enig med det ærede Medlem. Jeg frygter nemlig for, at hvis vi gaa den Vej, som det ærede Medlem for nogen Tid si-

den har antydet, saa komme vi paa ny ind i et Millionforetagende, som vil overstige, hvad vi efter min Mening bør anvende til et saadant Øjemed. Jeg har haft Lejlighed til at se disse Forhold paa mange Steder, og jeg har den Mening, at denne Sag meget godt kan fremmes i en ret tiltalende Udstrækning, uden at vi i nogen Maade behøve at komme til Millionudgifter. Der kan, hvor Museer allerede er, let foretages en saadan Udvikling, at den mest iøjnefaldende Trang til større Museumsplads kan blive afhjulpen. Jeg erkender, at der er Trang i denne Retning. Dansk Folkemuseum, der har til Huse i Panoptikonbygningen, er uheldigt anbragt, mange Museumsgenstande ere ligefrem magasinerede, og ogsaa ved de andre Museer ere store Mængder af Genstande magasinerede uden at kunne udstilles. Der er altsaa Trang til Plads, men den kan efter min Mening afhjælpes, uden at man gaar til større Udgifter, men det kan ikke ske, uden at der forud gaar en nøjere Undersøgelse af det hele Forhold, baade med Hensyn til, i hvilket Omfang den paagældende Trang kan antages at være til Stede, og Maaden, hvorpaa den kan afhjælpes. Men jeg advarer mod paa ny at komme ind i Millionforetagender, som ligne det, vi kom til ved Anlægget af det store Rigshospital og alt, hvad dermed staar i Forbindelse.

Siden jeg kom til at nævne Rigshospitalet, maatte jeg maaske omtale, hvad jeg mener har været en af de Fejl, vi have lidt under ganske særlig efter Systemskiftet — vi vide jo alle, hvad der menes hermed. Saa længe vi havde, hvad man kaldte et Højregimente her i Landet, var dette Ting ganske naturligt kritisk overfor Ministerierne, og denne Kritik blev anvendt i høj Grad. Jeg var selv med til at bringe en saadan Kritik til Anvendelse med Hensyn til saa godt som alt, hvad der blev forelagt, og navnlig er jeg mig bevidst altid overfor alt, hvad der krævede større Udgifter, at have hørt til dem, som have ønsket — og jeg har ogsaa bestræbt mig derfor — i højeste Grad at lægge Nøjsomhed og Økonomi for Dagen. Men da dette Skifte foregik i 1901, hørte Kritikken op. Dette Ting mente i alt for høj Grad at maatte følge sine Ministre i saa godt som alt, hvad der blev foreslaaet. Naar vi andre gjorde selv et spagt, endsiget stærkt, Tilløb til at øve Kritik, bleve vi ikke sjældent standsede heri af dette Tings Flertal. Det var navnlig Tilfældet, da Forslaget om Rigshospitalet forelaa til